

تأثیر درمان عقلانی - عاطفی - رفتاری الیس بر ارتقاء سرمایه روان‌شناختی

Effects of Ellis Rational Emotive Behavior Therapy on Promotion of Psychological Capital

Nila Elmy Manesh, Ph.D.*
Payame Noor University, Tehran
Khadije Arab Shibani, Ph.D.
Payame Noor University, Tehran

دکتر نیلا علمی‌منش
دانشگاه پیام‌نور، تهران
دکتر خدیجه اعراب‌شیبانی
دانشگاه پیام‌نور، تهران

Abstract: Today, psychological capital is considered as one of the important organizational intangible assets due to being teachable and influencing occupational variables. The present study has investigated the effectiveness of Ellis intervention model on promotion of psychological capital of experts working in industrial centers. Statistical population of the present semi-experimental research consisted of experts working in Iran Khodro Diesel Company from which a total number of 60 participants were selected using regular random sampling method and then they were assigned to experimental and control groups. After completion of Luthans' Psychological Capital Questionnaire by both groups, the experimental group received training in 10 two-hour sessions using Ellis rational emotive behavioral method. The experiment was im-

چکیده: امروزه سرمایه روان‌شناختی به جهت آموزش‌پذیری و تأثیر بر متغیرهای شغلی، یکی از انواع مهم سرمایه‌های نامشهود سازمانی تلقی می‌شود. پژوهش حاضر، به بررسی اثربخشی مدل مداخله‌ای الیس بر ارتقای سرمایه روان‌شناختی کارشناسان شاغل در مراکز صنعتی پرداخت. این پژوهش از نوع نیمه تجربی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون است. جامعه آماری آن مشتمل بود بر کارشناسان شاغل در شرکت ایران خودرو دیزل به تعداد ۶۵ نفر که از بین آنها، ۶۰ نفر به شیوه نمونه‌گیری تصادفی منظم انتخاب شدند و با گمارش تصادفی، در دو گروه ۳۰ نفری جای داده شدند. ابزار سنجش، پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی بود. ابتدا این پرسشنامه به صورت پیش‌آزمون اجرا شد و سپس گروه آزمایش در ۱۰ جلسه دو ساعته با روش عقلانی - عاطفی - رفتاری الیس آموزش دیدند. به منظور جمع‌آوری داده‌های پس‌آزمون و پیگیری، هر دو

*danravan20@yahoo.com

دریافت اصلاح نهایی مقاله: ۹۶/۸/۱۵
پذیرش مقاله: ۹۶/۱۰/۳

plemented in two other steps in order to collect post-test data and follow-up. The results of multi-variable variance analysis indicated that the scores of post-test and follow-up in hope, optimism, self-efficacy, and resilience components were higher in experimental group who had been under Ellis intervention, compared to the control group. The results of univariate tests indicated that hope, optimism, self-efficacy, and resilience components were significant according to descriptive results and it consequently represents the sustainable effects of Ellis intervention in follow-up and increased effectiveness on optimism. Ellis intervention model and method has promoted the level of psychological capital in employees.

Keywords: psychological capital; Ellis rational emotive behavior intervention

گروه در دو مرحله دیگر، مجدداً به این آزمون پاسخ دادند. نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیری نشان داد که نمره‌های مؤلفه‌های امید، خوش‌بینی، خودکارآمدی، و تاب‌آوری در گروه آزمایش در پس‌آزمون و پیگیری که تحت تأثیر مداخله الیس بودند، بالاتر از گروه کنترل بود. نتایج آزمون‌های تک‌متغیری نشان داد که مؤلفه‌های امید، خوش‌بینی، خودکارآمدی، و تاب‌آوری مطابق نتایج توصیفی معنادار است و نشان‌دهنده پایداری اثر مداخله الیس در مرحله پیگیری و افزایش اثرگذاری بر مؤلفه خوش‌بینی است. مدل مداخلاتی و روش الیس موجب ارتقای سطح سرمایه روان‌شناختی کارشناسان شاغل شد.

کلیدواژه‌ها: سرمایه روان‌شناختی؛ مداخله عقلانی - عاطفی - رفتاری الیس